

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Investavimo krypčių valdymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato Gyvybės draudimo UAB „SB draudimas“ (toliau – Bendrovė) klientams, sudariusiems gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, sutartis siūlomų investavimo krypčių turto atrankos kriterijus, valdymo principus, stebėjimo procesus.
2. Šis Tvarkos aprašas yra parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo ir kitų teisės aktų nuostatomis.
3. Investavimo kryptis – visuma investicinių priemonių, kurias draudiko siūlymu pasirenka draudėjas, sudarantis gyvybės draudimo, susijusio su investiciniais fondais, sutartį (toliau – Klientas).
4. Bendrovė siūlo tokio tipo investavimo kryptis:
 - 4.1. aktyviai valdomas, susidedančias iš daugiau nei vienos investicinės priemonės (skolos vertybinių popierių, investicinių fondų, terminuotų indėlių, pinigų banke);
 - 4.2. gyvenimo ciklo, kurių investavimo strategija yra paremta gyvenimo ciklo investavimo filosofija. Krypties gyvavimo pradžioje portfelį 100 proc. sudaro aukštos rizikos priemonės, kurių dalis palaipsniui mažinama, didinat žemos rizikos priemonių dalį, ir likus ne mažiau kaip 5 (penkeriems) metams iki krypties gyvavimo pabaigos, 100 proc. sudaro žemos rizikos priemonės, (toliau 4.1 ir 4.2 – valdomos kryptys);
 - 4.3. nevaldomos, susidedančios iš vieno ar kelių investicinių fondų, kuriuos pagal krypties investavimo strategiją ir šiame Tvarkos apraše nustatytus kriterijus, parenka Bendrovė.
5. Investavimo krypties valdymas – sprendimų dėl investicinių priemonių, kurios atitinka investavimo krypties politiką, priėmimas ir kita tiesiogiai su tokių sprendimų priėmimu susijusi veikla.
6. Bendrovė gali investavimo krypties valdymo funkciją perduoti tretiesiems asmenims (toliau – investicijų valdymo įmonei). Sprendimą dėl investavimo krypties valdymo funkcijos perdavimo priima Bendrovės valdyba, prieš tai atlikus šiame Tvarkos apraše ir Bendrovės valdybos patvirtintame *Užsakomųjų paslaugų pirkimo ir valdymo tvarkos apraše* nustatytą užsakomųjų paslaugų teikėjo vertinimą.
7. Bendrovė aktyviai valdomų krypčių valdymą yra perdavusi AB Šiaulių bankas, gyvenimo ciklo krypčių valdymą – UAB „INVL Asset Management“.

II. INVESTAVIMO KRYPČIŲ VALDYMO PAGRINDINIAI PRINCIPAI

8. Bendrovė, valdydama investavimo kryptis pati ar perdavusi jų valdymą investicijų valdymo įmonei, laikosi šių principų:
 - 8.1. investavimo kryptis turi būti valdoma efektyviai, siekiant geriausio rezultato klientui, atsižvelgiant į vyraujančią rinkos situaciją;
 - 8.2. investavimo kryptis turi būti valdoma, atsižvelgiant į Bendrovės valdybos patvirtintą investavimo krypties politiką;
 - 8.3. investavimo kryptis turi būti valdoma, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus, įskaitant reikalavimus, nustatytus investicinio gyvybės draudimo turtui;
 - 8.4. Bendrovė turi užtikrinti, kad investavimo krypties turtas būtų investuojamas siekiant jį sudarančių finansinių priemonių portfelio saugumo, pelningumo ir likvidumo.

III. INVESTAVIMO KRYPČIŲ FORMAVIMAS IR STEBĖSENA

9. Bendrovė, kurdama investavimo kryptį, apibrėžia investavimo krypties tipą (valdoma, nevaldoma), nustato investavimo krypties politiką, tai yra investavimo krypties tikslą, rizikos lygį, investicines priemones, jų proporcijas, subjektų kredito reitingus, geografinį regioną, ekonominius sektorius ir pan.
10. Bendrovė, prieš priimdama sprendimą dėl investicinių krypčių valdymo perdavimo tretiesiems asmenims, privalo atlikti vertinimą, atsižvelgdama į:
 - 10.1. investicijų valdymo įmonės dydį, darbuotojų patirtį, paslaugų lygį;
 - 10.2. investicijų valdymo įmonės reputaciją;
 - 10.3. investicijų valdymo įmonės įrodymais pagrįstą prekybos patirtį, tai yra, ar viešai prieinamuose šaltiniuose vertinimo momentui nėra jokios informacijos apie problemas (skundus), susijusias su jos valdomų fondų investicinių vienetų pirkimu ir (arba) pardavimu;
 - 10.4. investicijų valdymo įmonės investicinių fondų vienetų kainų pateikimo reguliarumą ir laiką.
11. Investicijų valdymo įmonė atsakinga už tinkamą Bendrovės investavimo krypties politikos įgyvendinimą.
12. Bendrovė į nevaldomas investavimo kryptis atskirus investicinius fondus atrenka atsižvelgdama į:
 - 12.1. investicinio fondo dydį. Bendrovės dalis fonde turi būti pakankamai nedidelė, kad dėl galimos Bendrovės prekybos fondui nekiltų likvidumo ar kitokių problemų;
 - 12.2. investicinio fondo veiklos istoriją, prioritetą teikiant fondams, kurių veiklos istorija yra ne trumpesnė nei 3 (treji) metai, rezultatus (istorines gražas, svyravimus, nuokrypius nuo lyginamojo indekso ir kt.);
 - 12.3. investicinio fondo reitingą, tipą, klasę;
 - 12.4. investicinio fondo valiutą, prioritetą teikiant fondams, denominuotiems eurai, o jei ne eurai – vertinama, ar valiutos rizika yra apdrausta;
 - 12.5. investicinio fondo taikomus mokesčius;
 - 12.6. prekybos ir saugojimo išlaidų dydį.
13. Bendrovė, perdavusi investicijų valdymo įmonei investicijų valdymo funkciją, įpareigoja ją, kad, priimdama investicinius sprendimus, būtinai atsižvelgtų į:
 - 13.1. objektų, į kuriuos investuojama, kainą;
 - 13.2. investicinio sprendimo įvykdymo išlaidas ir greitį;
 - 13.3. investicinio sprendimo įvykdymo ir atsiskaitymų tikimybę;
 - 13.4. subjektų požiūrį į tvarumo riziką;
 - 13.5. esamą atitinkamos investavimo krypties sudėtį, kad priėmus investicinį sprendimą, investavimo krypties sudėtis visais atvejais atitiktų investavimo krypties politiką bei Investicinio gyvybės draudimo (toliau – IGD) turto sudėties taisyklių reikalavimus;
 - 13.6. kitas investicinio sprendimo įvykdymui svarbias aplinkybes.
14. Bendrovė užtikrina greitą ir sąžiningą sudaromų sandorių investavimo kryptyje vykdymą:
 - 14.1. įvykdyti sandoriai yra nedelsiant įtraukiami į investavimo krypties turto apskaitą;
 - 14.2. panašūs investiciniai sprendimai yra vykdomi paeiliui ir nedelsiant, išskyrus atvejus, kai dėl investicinio sprendimo ypatumų arba vyraujančios rinkos situacijos to neįmanoma padaryti arba kai tai prieštarauja klientų interesams;

- 14.3. finansinės priemonės ir lėšos, gautos atsiskaičius už įvykdytą investicinį sprendimą, yra nedelsiant ir teisingai įskaitomos į atitinkamos investavimo krypties ataskaitą.
15. Bendrovė kiekvieną darbo dieną, gaudama valdomų kryptių turto vertės ir sudėties ataskaitas arba ataskaitas apie atliktus sandorius, stebi ir kontroliuoja investicijų valdymo įmonės atliekamus veiksmus: įvykdytus sandorius, vertės nustatymą, investavimo portfelio sudėties atitiktą investavimo krypties politikai reitingų atžvilgiu (kai jie numatyti) ir IGD turto sudėties taisyklėms. Paskutinę mėnesio darbo dieną Bendrovė taip pat stebi ir kontroliuoja investavimo portfelio sudėties atitiktą investavimo krypties politikai trukmės ir geografinio pasiskirstymo bei finansinių priemonių pasiskirstymo atžvilgiu.
16. Nustačius neatitikimą nedelsiant elektroniniu paštu kreipiamasi į investicijų valdymo įmonės atstovą, nurodant nustatytą neatitikimą, prašant, kad atstovas paaiškintų neatitikimo susidarymo priežastis, ir nurodant, kad neatitikimas turi būti pašalintas per 5 (penkias) darbo dienas. Jeigu investicijų valdymo įmonės atstovas pateikia argumentuotą pranešimą (pvz. dėl nepalankios situacijos finansų rinkoje), kad per 5 (penkias) darbo dienas neįmanoma pašalinti neatitikimo, tokiu atveju šis neatitikimas turi būti pašalintas ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų.
17. Bendrovė kiekvieną darbo dieną nevaldomų investavimo kryptių turto vertei nustatyti naudoja investicinio fondo vienetų uždarymo kainas, skelbiamas investicinio fondo oficialioje interneto svetainėje, stebi ir kontroliuoja įvykdytus sandorius, investavimo krypties atitiktą IGD turto sudėties taisyklėms. Kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną, gaudama ataskaitas apie Bendrovei priskirtų investicinio fondo vienetų kiekį, atlieka pakartotiną įvykdytų sandorių, investavimo krypties atitikties IGD turto sudėties taisyklėms kontrolę.
18. Bendrovė kiekvieną ketvirtį stebi investavimo kryptių gražų rezultatus, klientų pasirinkimus, IGD techninio atidėjinio pokyčius bei struktūrą.
19. Bendrovė kas pusmetį stebi investavimo kryptių atitiktą tvarumo reikalavimams, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje (SFDR) ir pagal Reglamentą (ES) 2020/852 (Taksonomijos reglamentas).
20. Bendrovė ne rečiau kaip kas 1 (vienerius) metus atlieka vertinimą, atsižvelgdama į:
- 20.1. ar investicinis fondas atitinka fondų atrankos kriterijus;
 - 20.2. ar investicinio fondo dydis ir (arba) likvidumas nėra sumažėjęs;
 - 20.3. ar investicinio fondo rezultatai (gražos, rizikos lygio) nėra akivaizdžiai blogesni, palyginti su atitinkamais lyginamaisiais indeksais ir analogiškos strategijos fondais;
 - 20.4. ar fondo mokesčiai nėra didesni nei kitų analogiškos strategijos fondų;
 - 20.5. ar fondas turi kitos klasės fondą su mažesniais mokesčiais;
 - 20.6. ar nesumažėjusi krypties pardavimų apimčių dinamika ir turto dydis. Jei sumažėjo, ar plauti fondą yra ekonomiškai naudinga;
 - 20.7. ar valdomų investavimo kryptių rezultatai nėra akivaizdžiai blogesni, palyginti su panašios strategijos nevaldomų kryptių;
 - 20.8. ar valdomos investavimo krypties valdymo mokesčio dydis yra pagrįstas ir adekvatus, palyginti su kitų valdomų investavimo kryptių valdymo mokesčiu;
 - 20.9. ar nenukrypo nuo Investavimo krypties politikos ir jeigu taip, kaip greitai buvo pašalinta neatitiktis;

- 20.10. ar investavimo procese buvo fiksuoti operacinės rizikos įvykiai, kurie sukėlė nuostolius investavimo kryptį pasirinkusiems klientams, jeigu taip, tai kokio dydžio;
- 20.11. ar investavimo procese nekilo interesų konfliktų, atsižvelgiant į šio Tvarkos aprašo V skyrių.
21. Bendrovė atlikdama investavimo kryptių vertinimą, taiko šiuos reikšmingumo kriterijus:
- 21.1. nuokrypis nuo investavimo krypties politikos trukmės atžvilgiu yra nereikšmingas, kai faktinė investicijų portfelio trukmė viršija siektinos trukmės maksimalų dydį ne daugiau kaip 1 (vienerius) metus;
- 21.2. faktinė investavimo krypties sudėtis reitingo atžvilgiu atitinka investavimo krypties politiką, kai atskirai pozicijai tik viena kredito reitingų agentūra vertinimo datai suteikusi ne investicinį reitingą. Kredito reitingas laikomas investiciniu, kai kredito reitingų agentūra „Standard & Poor’s” nustačiusi BBB- ir aukštesnį, „Moody’s” nustačiusi Baa3 ir aukštesnį, kai „Fitch“ nustačiusi BBB- ir aukštesnį;
- 21.3. investavimo krypties turtas fonde sudaro: labai nereikšmingą dalį, kai ši dalis yra ne didesnė nei 1 (vienas) procentas; nereikšmingą, kai dalis didesnė nei 1 (vienas) procentas, bet ne didesnė nei 5 (penki) procentai; reikšmingą, kai dalis didesnė nei 5 (penki) procentai, bet ne didesnė nei 20 (dešimt) procentų; labai reikšmingą, kai dalis didesnė nei 20 (dvidešimt) procentų;
- 21.4. platinti investavimo kryptį ekonomiškai nenaudinga, kai investavimo kryptis bendrame IGD portfelyje sudaro ne daugiau kaip 5 (penkis) procentus ir/arba pardavimų apimčių dinamika vertės atžvilgiu yra neigiama.

IV. ATSAKOMYBĖ IR KONTROLĖ

22. Bendrovės vyriausiasis kainodaros aktuaras, vyriausiasis aktuaras, vyriausias buhalteris savo kompetencijos ribose atsakingi už reguliarią investicijų valdymo įmonės atliekamų veiksmų ir priimtų sprendimų, atitikimo investavimo krypties politikai, IGD turto sudėties taisyklėms kontrolę, o nustačius neatitikimą investavimo krypties politikai ir/arba IGD turto sudėties taisyklėms, investicijų valdymo įmonės informavimą ir neatitikimų šalinimo kontrolę.
23. Bendrovės vyriausiasis kainodaros aktuaras atsakingas už ketvirtinį investavimo kryptių rezultatų apžvalgos parengimą ir pateikimą Bendrovės valdybai iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 15 dienos.
24. Bendrovės draudimo direktorius atsakingas už investavimo kryptių politikų kūrimo koordinavimą, tinkamą tvarumo reikalavimų įgyvendinimo užtikrinimą.
25. Bendrovės užsakomosios paslaugos koordinatorius atsakingas už investicijų valdymo įmonės vertinimą pagal Bendrovės *Užsakomųjų paslaugų pirkimo ir valdymo tvarkos aprašą*.
26. Bendrovės vyriausiasis aktuaras atsakingas už kasmetinį investavimo kryptių rezultatų vertinimą ir vertinimo rezultatų bei rekomendacijų pateikimą Bendrovės valdybai iki kitų kalendorinių metų vasario 15 d.
27. Bendrovės valdyba, gavusi investavimo kryptių rezultatų vertinimą ir atsižvelgdama į vyriausiojo aktuario pateiktas rekomendacijas, svarsto ir priima sprendimus dėl tolimesnio investavimo krypties (-čių) vykdymo, reikalingų priemonių dėl atitikties investavimo krypties politikai ir kitų reikalingų priemonių įgyvendinimo.

28. Bendrovės vidaus auditorius atsakingas už investicinių priemonių atrankos, stebėsenos ir peržiūros procesų efektyvumo vertinimą ir vertinimo rezultatų pateikimą Bendrovės valdybai.

V. INTERESŲ KONFLIKTŲ VALDYMAS

29. Kad išvengtų potencialių interesų konfliktų tarp Bendrovės ir Klientų, sudariusių gyvybės draudimo, susijusių su investiciniais fondais, sutartis:
- 29.1. Bendrovė nesiekia gauti ir nepriima jokios rūšies paskatų iš investicijų valdymo įmonių. Tokiu būdu Bendrovė nėra materialiai suinteresuota į investavimo pasiūlymą įtraukti tam tikrų pasirinktų investavimo objektų ir visą dėmesį gali skirti tam, kad surastų optimalų sprendimą klientams;
- 29.2. Bendrovė nevykdo atskirai kiekvieno kliento nurodymų, visų klientų sandorius vykdo tokiomis pačiomis sąlygomis, t. y. tam tikromis dienomis, tokiomis pačiomis kainomis.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Šis Tvarkos aprašas tvirtinamas, keičiamas ar pripažįstamas netekusiu galios Bendrovės valdybos sprendimu.
31. Šio Tvarkos aprašo laikymasis privalomas visiems šiame Tvarkos apraše nurodytiems Bendrovės darbuotojams. Šio Tvarkos aprašo nuostatų nesilaikymas yra traktuojamas kaip darbo pareigų pažeidimas ir užtraukia Bendrovės darbuotojams atsakomybę Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir Bendrovės vidaus dokumentuose nustatyta tvarka.
32. Bendrovės darbuotojai su Tvarkos aprašu supažindinami jį išsiuntus jų darbinio elektroniniu paštu. Bendrovės darbuotojai susipažįsta su šiuo Tvarkos aprašu ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo jo išsiuntimo dienos. Suėjus šiame punkte nurodytam terminui, laikoma, kad darbuotojas yra tinkamai susipažinęs su Tvarkos aprašu ir privalo juo vadovautis.
33. Bendrovė, atsižvelgdama į naujausius vidinius ir išorinius pokyčius, galinčius turėti poveikį Bendrovės gebėjimui pasiekti draudėjui, apdraustajam arba naudos gavėjui geriausią rezultatą, bet ne rečiau kaip kartą per vienerius metus peržiūri, vertina ir atitinkamai koreguoja šį Tvarkos aprašą. Peržiūros rezultatai ir siūlomi Tvarkos aprašo pakeitimai pateikiami Bendrovės valdybai.
34. Bendrovė skelbia šį Tvarkos aprašą viešai savo interneto svetainėje.
35. Informaciją apie Bendrovės siūlomų investavimo krypčių pobūdį, riziką, sąnaudas, galimą pelną bei nuostolius, galima rasti *Pagrindinės informacijos dokumente*, kuris skelbiamas <https://sbdraudimas.lt/investavimas/>.

Įsigaliojo 2022 m. vasario 22 d.